

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Wiak

SSN Leszek Bosek

w sprawie ze skargi M.S.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki

w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie

o sygn. akt II S (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej

i Spraw Publicznych w dniu 3 listopada 2021 r.,

- 1. pozostawia skargę bez rozpoznania,**
- 2. zwalnia skarżącego M.S. od opłaty oraz od wydatków niniejszego postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Pismem z 10 sierpnia 2021 r. M.S. (dalej: Skarżący) wystąpił do Sądu Najwyższego o stwierdzenie, że w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygn. akt II S [...], tj. w sprawie ze skargi wniesionej przez skarżącego na przewlekłość postępowania przed Sądem Okręgowym w L. (V S (...)), doszło do naruszenia prawa strony do rozpoznania powyższej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Skarżący domagał się:

1. stwierdzenia przewlekłości postępowania w powyższej sprawie;
2. przyznania skarżącemu od Skarbu Państwa kwoty 20 000 zł tytułem odszkodowania;

3. wydania zaleceń, o jakie skarżący wnosił we wcześniejszych sprawach oraz poinformowanie go o publikacji orzeczeń Sądu Najwyższego („w tym w internecie. Czy są to wszystkie orzeczenia publikowane, czy wybrane”).

Postanowieniem z 30 czerwca 2021 r. (II S (...)) Sąd Apelacyjny w (...) umorzył postępowanie ze skargi M.S. na naruszenie prawa strony do rozpoznania bez nieuzasadnionej zwłoki sprawy toczącej się przed Sądem Okręgowym w L. pod sygn. akt V S (...) (k. 19, sygn. akt II S (...)). W uzasadnieniu powyższego postanowienia wskazano, że Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z 26 maja 2021 r. (II S [...]) pozostawił bez rozpoznania skargę M.S. na przewlekłość postępowania w tej samej sprawie – jako niedopuszczalną z mocy ustawy. Sąd Apelacyjny w (...) uznał zatem, że wypowiedział się już w kwestii dopuszczalności złożenia skargi na przewlekłość w postępowaniu dotyczącym przewlekłości postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75, dalej: ustawa o skardze na przewlekłość postępowania), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej, dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Zgodnie zaś z art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, dopuszczalne jest wniesienie skargi na przewlekłość postępowania wyłącznie w sprawach postępowań wymienionych enumeratywnie w powołanym przepisie.

Zawiera on katalog zamknięty, którego zakres nie może zostać poszerzony o żadne dodatkowe kategorie postępowań. W zestawieniu tym nie uwzględniono postępowania ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Co za tym idzie, skarga na przewlekłość postępowania we wskazanym przypadku nie przysługuje i nie może być merytorycznie rozpoznana (podobnie np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 kwietnia 2018 r., KSP 14/18; z 24 maja 2019 r., I NSP 35/19; z 19 września 2019 r., I NSP 93/19).

Ponadto, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, wniesienie skargi na przewlekłość postępowania jest dopuszczalne wyłącznie w toku postępowania, którego ta skarga dotyczy. W przeciwnym razie musi być ona uznana za niedopuszczalną z mocy prawa. Powyższa sytuacja zaistniała w przypadku niniejszej skargi. Postępowanie w sprawie ze skargi wniesionej przez skarżącego na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. akt II S (...) zostało zakończone jego umorzeniem 30 czerwca 2021 r. Tymczasem skarżący wniósł skargę na przewlekłość powyższego postępowania dopiero 13 sierpnia 2021 r.

Odnosząc się do pozostałych żądań skarżącego, należy stwierdzić, że Sąd Najwyższy w ramach niniejszego postępowania nie jest uprawniony do wydania zaleceń wskazanych przez skarżącego, jak i do poinformowania Go o publikacji orzeczeń Sądu Najwyższego. O sposobie rozpoznania wnoszonych skarg, skarżący był na bieżąco informowany zgodnie z obowiązującymi regulacjami o doręczeniach pism. Nawet w sytuacji uznania skargi na przewlekłość postępowania za uzasadnioną, wyraźnie należy podkreślić, że tego typu środki nie zostały przewidziane w ustawie o skardze na przewlekłość postępowania. Wobec czego należy uznać, że nie podlegają one rozpoznaniu.

Przy czym dodać należy, że M.S. wniósł już wcześniej skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. akt II S [...]. W tym przedmiocie 14 września 2021 r. zostało wydane przez Sąd Najwyższy postanowienie o pozostawieniu skargi bez rozpoznania (sygn. akt I NSP 149/21). Co prawda nie było to orzeczenie merytoryczne, które korzysta z powagi

rzeczy osądzonej (*res iudicata*), jednak nawet w tym stanie rzeczy, ponowne wniesienie skargi w tym samym przedmiocie tj. skargi na przewlekłość tego samego postępowania, ze względu na istniejące przeszkody formalne, choćby – co wskazano w uzasadnieniu ww. rozstrzygnięcia – niedopuszczalność skargi ze względu na rodzaj postępowania, którego skarga dotyczy, nie doprowadzi do rozstrzygnięcia merytorycznego skargi, i – tak jak chciałby tego Skarżący – stwierdzenia przewlekłości postępowania.

W związku z powyższym nie jest możliwe merytoryczne rozpoznanie niniejszej skargi. Z tego względu Sąd Najwyższy na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, orzekł jak w sentencji.

Na podstawie art. 623 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, Sąd Najwyższy zwolnił skarżącego od opłaty oraz od wydatków niniejszego postępowania.